

NÄR VÅR TRO STÄRKES

Vi är vana att i varje ord i vårt språk se en fastställd innebörd att hålla sig till, inte endast av konkreta substantiv, av vilka vi kan skapa oss en exakt bild utgörande föremålets eviga idé, utan också av egenskapsord, våra abstrakta substantiv.

Antiken var mästare i att framställa gudar och gudinnor symboliserande bestämda egenskaper. Så skapades skönhetens gudinna, jaktens och segerns gudinnor. Varje egenskap var återgiven i skönast tänkbara utformning till hjälp för människan att undgå en konkret föreställning om goda gåvors höga värde.

Ingen klassisk bild har framställts, i ännu kvarstående form, föreställande tron. Om en sådan aldrig skapats beror det kanske på att tron är en så obestämd egenskap att den ej kan iklädas en kroppslig gestalt med symboliskt övertygande verkan. Dess återgivande kunde äventyra sanningshalten och övertygelsen hos framställaren och framhäva en oförmåga, som ingen konstnär vill blotta.

Var och en som sökt analysera egenskapen ifråga ställs inför stora svårigheter. Vad innebär ordet tro? I vårt språk kan det tydas på två diametralt motsatta sätt. Detta är något ytterst anmärkningsvärt när det gäller ett egenskapsord. Man kan säga: "Jag tror det", och därmed mena att det är ytterst osäkert att det verkligen förhåller sig så. Man kan också säga: "Jag tror", och därmed mena att ingenting kan rubba den övertygelse jag bär. Här är det tonvikten som bestämmer innebörden, sammanhanget, miljön omkring det framställda.

Varför har just detta lilla ord blivit utsatt för en så tvetydig bedömningsmöjlighet? Det är därför att ingenting i vår egenskapsvärld är så löst grundat som tron. Kristus lär oss att vi skall bygga vårt hus på hälleberget. Det skall vara fast grundat. Så skall vår tro vara. Den skall grundas på hälleberget, och den skall bli till ett med detta hälleberg. Tron får inte tvingas på oss, den skall växa fram ur vårt inre likt en tvingande drift manande till handling.

Kristna kyrkan löser uppgiften lättvindigt, där har vi att söka orsaken till all förvillelse i denna fråga. "Ett försanthållande av ting, som icke synas", står det skrivet i den katekes vi för inte så länge sedan hade att rätta oss efter. Det var stränga order den boken innehöll, lydde vi inte, blev vi bestraffade, och inte bara vi utan också våra barn intill tredje och fjärde led.

Detta är just så som vi inte skall behandla tron. Därför att vi inte orkat följa kyrkans bud, har ordet fått en så vacklande innebörd. Vi hörde nyss att tron skall byggas på hälleberget och samtidigt vara detta hälleberg. Detta skall förstås så att det skall vara en syntes av alla goda egenskaper, den grund vi har att bygga dem alla på.

Hur skall vi då nå denna fast uppbyggda syntes av allt gott vi känner till? Genom att inhänta kunskap. Utan kunskap och kärlek till kunskapen kan tron inte växa fram. Då uppstår detta osäkra "kanske", som utmärker de flestas tillit till kyrkans dogmer. Befallningen att tro utan att veta är lika med befallningen att hänge sig åt okunnigheten, och detta ord är ett annat och mildare uttryck för det som kallas synd.

Kunskap öppnar alla portar till den tillförsikt som heter tro. Vi känner till det, vi som vill öppna portarna till vetandets rike. De första frågorna är alltid, hur skall man känna sig säker och hur skall man kunna tro på rättvisan i skeendet. Svaret blir alltid detsamma, lär er lagen för skeendet så vet ni.

Vi skall vinna en övertygelse som bygger på klarhet för skeendet. Att bli till ett med det man vet är att äga visdom. Visdomen förklarar det som synes oförklarligt genom att föra oss in i och göra oss till ett med lagen för mönstrets framställande. Visdomen ger svar på frågor som förefaller vara olösliga gåtor.

Kunskapen vi skall ernå kommer inte till oss utan vidare som gåva. Den skall kämpas fram genom lidande, annars blir den inte till trons hälleberg. Lidandet är den bormaskin som tränger genom bergsmassan och skapar fäste för den tro som skall grundas och förenas till ett med sitt eget fundament.

När visheten är fast rotad skall den förnimmas som den sanning som högt skall ropas ut för världen att genljuda i allas sinnen. Den skall ropas ut och den skall utan ljud sprida sin sanning så som Keopspyramiden, denna stenmassa i Egyptens öken med sin sfinx-gestalt framskapat ur samma stenmassa ropar ut för en värld i mörker att ljuset är tätt i dess inre.

När allt ljus slocknat i världen, solen mist sitt sken och månen och stjärnorna höljts i mörker, när det elektriska ljuset, tätt av mänskohjärnan, och de levande ljusen i ljusstakarna, när de alla förbleknat, skall detta inre ljus lysa för alla.

Det är trons ljus som strålar ut från hällebergets fasta massiv. Därifrån skall ljuset spridas och mänskligheten skall ledas av detta fram till kunskapens källa. Den källa som är att finna i Alltets ursprung, i Gudomens levande princip: Vilja, Kärlek-Visdom, Skaparkraft.

Av krafter är allt uppbyggt och är samtidigt allt. Att vara det man verkar, är fulländning. Det är detsamma som att vara hälleberget och samtidigt bygga upp hälleberget. Gudomen ÄR ALLT och bygger upp Allt. Att förstå den sanningen är att vara Visheten. Att vara ett med det man vill uppnå är att vara det hälleberg, som är tron. Det är att sprida sin kunskap och sitt ljus ut till en mänsklighet i mörker, för att lysa dess väg mot klarhet till tro.

Detta är vår uppgift. Frid på jorden betyder inte vila i lättjefull sysslolöshet. Ett flammande svärd skall svingas inför en värld i okunnighet om sanningen. När ljuset tänts för folket skall tron stiga fram ur den växande kunskapen. Svärdet skall skära hål på okunnighetens varböld och flamman skall rena från det anfrätta och sjuka, och så skall vissheten om sanningen bli till ett ljus som tänds i varje människas sinne.

Det är vi, de viljestarka i världen, som skall göra detta. Vi är inte många, men antalet bestämmer inte värdet. Vi är kanske inte penningstarka, men guld skall inte avgöra resultatet av vår gärning, framvuxen ur en vilja, som äger hällebergets fasthet och kärlekens mildhet i en gestalt.

Tron skall bli redskapet för det som framkommer ur vår gärning. Tron skall föra oss till seger, och när segerkronan räcket oss av segerns gudinna Nike, skall vi ur stenmassan skapa fram den bild av trons gudinna, som vår världs konstskapande snillen ännu icke framkommit med.